

Vad du inte vet om Islam

Av

Mostafa Malaekah

Göteborgs Moské

Myntgatan 4, 417 02 Göteborg

Tel: 0707-563487, 0703-352238

www.goteborgsmoske.se

Copyright © 2011 Mostafa Malaekah. All rights reserved.
(Omtryckning eller reproducering av detta häfte är tillåtet för
islamiska organisationer ***på villkor att absolut ingen ändring,
tillägg eller utelämnande införs***)

Presentation av islam

Det är få människor på jorden idag som inte har hört någonting om islam. Ändå förvånas folk ofta när de förstår att islam är ganska annorlunda än vad de trott. För islam är inte som det framställs i västerländska medier. Islam är inte arabisk kultur och inte heller en religion i betydelsen en rent privat övertygelse (eller oftare spekulation) om vår existens.

Islam är i Västvärlden mycket allmänt känt för vad det inte är! Aktivt förtal och smutskastning av islam har blivit ett uppdrag och ett mönster för vissa grupper inom politik, media och underhållning. Vanliga människor har oftast hört om eller läst om islam från källor som är kritiska eller rent av fientliga, eller författare som haft koloniala eller missionärsmotiv, vilket ofta har gett en negativ vinkling åt tolkningen av islam i västerländskt tänkande.

Islam är en frivillig relation mellan en individ och hans Skapare. Medan muslimer, kristna, judar och en del andra tror på samma Gud, skiljer sig deras Gudsbegrepp markant. Den framträdande skillnaden gentemot andra religioner är att islam vägrar att acceptera någon som helst form av skapelse som en gudom värd att dyrkas. Islam betonar dyrkan uteslutande av den Ende som skapat himlarna och jorden, och som hela skapelsen slutligen ska återvända till. Det är inte en ny religion utan fortsättningen på och kulmen av föregående monoteistisk religion – samma sanning som uppenbarades av Gud för alla profeter. Men eftersom de tidigare skrifter, som lärde ut den rena och korrekta tron på Gud, delvis har gått förlorade och blivit förändrade genom översättningar och mänsklig inblandning, inbjuder islam människor att återvända till det sanna Gudsbegreppet och till att dyrka och lyda Honom ensam.

Vilka är muslimerna?

Omkring en fjärdedel av världens befolkning, är muslimer. Människor av många olika raser, nationaliteter och kulturer på jorden förenas av sin gemensamma muslimska tro. Av dessa lever ca 18% i Arabvärlden. Världens största muslimska samhälle finns i Indonesien, och betydande delar av Asien och mycket av Afrika är muslimskt, medan betydelsefulla minoriteter finns i Indien, Kina, Ryssland såväl som i Nord- och Sydamerika, Europa och Oceanien. För muslimer är islam både en religion och en hel livsväg.

"Islams" betydelse

Bland de stora världsreligionerna intar islam en särställning, då dess namn inte härleds från ett folk, en person eller en plats; som Judendomen (från Juda), Kristendomen (från Kristus), Buddhismen (från Buddha) eller Hinduismen (från Hinds land, dvs Indien). Islam fick inte sitt namn från Profeten Muhammad. Muhammad tillbes inte och han ses inte heller som islams grundare eller författare till dess heliga skrift, Koranen. Termen "islam" förekommer på mer än ett ställe i Koranen själv. Den härleds från den arabiska rot (slm) som betyder "fred" och "frid" eller "underkastelse". Den rätta betydelsen av ordet islam är att uppnå både inre frid och yttre fred genom att underkasta sig Guds (Allahs) vilja. Det betyder att medvetet och med kärlek och tillit underkasta sig Allahs vilja, acceptera Hans nåd och följa Hans väg. I det avseendet är islam inte en ny religion som kom på 600-talet med profeten Muhammad, utan en fortsättning på det grundläggande uppdraget för alla profeter genom historien. Detta uppdrag fulländades och gjordes universellt med Muhammad, som var den siste av dessa profeter.

Islamisk Monoteism

Muslimer har inte en egen separat gud som de kallar "Allah". Namnet "Allah" har ingen som helst innebörd av en stamgud, en arabisk gud eller ens en muslimsk gud. "Allah" betyder helt enkelt den ende och ojämförligt sanne, universelle Guden för alla. "Allah" är ett egennamn som tillhör endast den ende allsmäktige Guden, Skaparen och Upprätthållaren av himlarna och jorden, den Evige och Absolute, som all tillbedjan tillkommer. Gud fastslår i Koranen att Hans namn är Allah. Därför talar muslimer om Honom och åkallar Honom med Hans rätta namn Allah¹.

Vilka är Allahs grundläggande attribut? Koranen nämner Allahs "bästa namn" (eller attribut). Istället för att räkna upp dem alla ska vi undersöka några. Vissa attribut betonar Allahs transcendens. Koranen gör det upprepade gånger klart att Allah är bortom vår begränsade uppfattningsförmåga: "*Ingenting är som Han*²." (Koranen 42:11) "*Synen (de mänskliga ögonen) begriper Honom inte³, men Han begriper all syn (dvs Han begriper allt vad ögonen kan se).*" (K 6:103) "*och ingenting finns som liknar Honom.*" (K 112:4) En muslim tänker sig aldrig att Allah har något speciellt utseende vare sig fysiskt, mänskligt, materiellt eller något annat. Sådana attribut som "Den Allvetande", "Den Evige", "Den Allsmäktige", "Den Allomfattande", "Den Rättvise", "Konungen", betonar också transcendens. Men det betyder inte att Allah är ett rent filosofiskt

¹ Därför används namnet "Allah" här hellre än ordet "Gud".

² Det finns ingen som helst likhet mellan Skaparen och Hans skapelse i deras väsen, egenskaper eller handlingar.

³ I livet i den här världen. Folket i Paradiset kommer emellertid att kunna se Allah i livet efter detta.

begrepp eller en avlägsen gudom. Vid sidan av den här betoningen av Allahs transcendens, talar Koranen också om Allah som en Gud som är nära, lättillgänglig, god, tillgiven, kärleksfull, förlåtande och barmhärtig. Den allra första meningen i Koranen, som upprepas i början på varje kapitel, är "I Allahs, Den Helt och Hållet Barmhärtiges, Den Speciellt Barmhärtiges namn". Koranen berättar för oss att när Allah skapade den första människan "*andades [Han] in i henne av Sin [skapade] själ*".⁴ (K 32:9) och att Allah är "*närmare henne (människan) än [hennes] halsven*." (K 50:16) I en annan rörande vers får vi veta: "*När Mina tjänare frågar dig [O Muhammad] om Mig – Förvisso är Jag nära; Jag besvarar den bedjandes åkallan, när han åkallar Mig. Och låt dem svara mig [genom lydnad] och tro på Mig så att de må ledas [frätt]*." (K 2:186)

För muslimen betyder monoteism inte bara att Gud är en, men Allahs absoluta unikum, vilket utesluter tanken på någon annans delaktighet i gudomen. Motsatsen till monoteism i islam kallas "*shirk*", en arabisk term som betyder att associera någon annan med Allah i någon aspekt av gudomlighet. Det innefattar polyteism, dualism (en gud för godhet eller ljus och en annan för ondska eller mörker), och panteism, föreställningen att Gud är inuti allting. Alla former av filosofier om guds inkarnation är uteslutna av islams monoteism, på samma sätt som blind lydnad av diktatorer, präster eller ens egna infall och önskningar, snarare än Guds (Allahs) förordningar. Alla dessa ses som olika former av att "associera" andra med Allah (*shirk*), antingen genom att tro att vissa av Allahs skapelser äger gudomlighet eller genom att tro att de har del i Allahs gudomliga egenskaper. För muslimen är

monoteism inte bara en dogm, tanke eller trossats; det är något som djupgående influerar hela hans syn på livet.

Vad tror muslimer?

Muslimer tror på en, unik, ojämförbar Gud, på änglarna som Han skapat, på profeterna genom vilka han skickat sina uppenbarelser till mänskligheten, på Domedagen och personligt ansvar för handlingar, på Guds totala makt över människans öde⁵ (oavsett om det är bra eller dåligt), och på livet efter döden.

Allah är Skaparen och upprätthållaren av universum. Då människan inte kan lära känna sin Skapare genom sina fysiska sinnen, har Allah uppenbarat information om Sig Självt genom en rad sändebud och profeter. Vi känner igen några av dem från tidigare skrifter som Toran och Evangeliet. Alla folk på jorden har någon gång fått ett sändebud från Allah, men efter generationernas gång har människorna tenderat att avvika från den sanna religionen. Ofta har den ersatts med främmande idéer och traditioner. Varje profet sändes för att reformera sitt folk, och vända dem tillbaka till att tillbe endast Allah. Den siste av dessa profeter var Muhammad, genom vilken Allahs budskap fullbordades. Allah lovade att detta slutliga budskap skulle bevaras till hela mänskligheten. De ord som Allah uppenbarade

⁵ Allahs kunskap omfattar alla aspekter av Hans skapelser i dåtid, nutid och framtid. Ingenting händer förutom med Hans vetskap och genom Hans vilja. Gott och ont finns genom Allahs påbud, och var och en förtjänar det ena eller det andra genom sitt eget val och genom att använda sin fria vilja. Icke desto mindre sker det goda med Allahs hjälp, medan det onda sker, inte mot Hans vilja, utan genom Hans tillåtelse, som en prövning för människan eller som resultat av hennes dåliga gärningar.

⁴ dvs livselementet och själen som Allah skapade för den kroppen.

för profeten Muhammad, via ängeln Gabriel, har verkligen sänts ner till oss i sin ursprungliga arabiska text, som är oförändrad sedan den uppenbarades. Den skriften kallas Koranen.

Kärnan i Allahs budskap genom alla profeterna har alltid varit: "*O människor, dyrka Allah; ni har ingen annan gud än Honom*" (K 7:59). Allah slår vidare fast att Han skapade det här livet för att pröva människan så att var och en kan bli kompenserad efter döden för vad han förtjänat: "*[Han] som skapade döden och livet för att pröva er [och låta er visa] vem av er som är bäst i sitt handlande. Han är den Mäktige, Den Förlåtande.*" (K 67:2) Allah ensam dömer mänsklig rättrådighet och det är Allah ensam som belönar och straffar i det här livet och i det kommande.

Allah är en. Hans enhet är uppenbar i ordningen, arrangemanget och symmetrin i universum. Han är allvetande och allsmäktig. Han är fullständigt rättvis och barmhärtig. Allah har uppenbarat vissa namn och beskrivningar av sig själv så att vi kan få viss förståelse av Hans egenskaper och därför älska och samtidigt frukta Honom.

Ingenting är värt att dyrkas förutom Honom som skapade universum – inte avgudar av sten, inte eld, inte himlakroppar som solen och månen, inte djur, inte änglar och inte andra människor (inklusive profeter) – för allt detta är Hans skapelser.

Detta universum formades inte av en slump, och det är inte heller lämnat åt slumpen. Allah skapade det med ett syfte och underställde det fysiska lagar för en bestämd tidsperiod. Människan skapades också med ett syfte – att dyrka Allah på jorden och leva i enlighet med Hans lag, vilket innebär att etablera rättvisa och att uppnå praktiska lösningar på mänskliga problem. Detta är islams kärna. Det är Allah ensam (som skapat oss och känner oss bättre än vi känner oss själva) som har rätt att

styra våra liv. Hans lag innebär rättvisa för alla människor oberoende av kön, nationalitet, hudfärg eller social status. Människor döms och bedöms endast utifrån sin fromhet och rättrådighet.

Människan har fått en fri vilja och har fått välja om hon ska följa Allahs väg eller inte. Vidare har hon fått en hjärna med vilken hon kan resonera och välja vist. Hon kan genom sina egna ansträngningar få kunskap som gör att hon kan känna igen bevisen för Allahs existens i Hans skapelse. Genom reflexion kan man överväga, bedöma och lära sig av alla situationer. Och slutligen, eftersom den mänskliga hjärnan och erfarenheten är begränsad, har Allah uppenbarat den vägledning vi behöver genom profeter.

Efter att ha givit oss den information vi behöver för att välja Hans väg, talar Allah om för oss i Koranen att efter döden, som är ett temporärt stadium, kommer människan att få ta konsekvenserna av sitt val i ett större liv som ska komma: "*Varje människa skall smaka döden; och Vi⁶ prövar er genom de frestelser [som följer] med såväl motgång som medgång. Och till Oss skall ni föras tillbaka.*" (K 21:35) Varje individ är personligen ansvarig för sina egna handlingar – både goda och onda. Ingen kan bära någon annans synder.

Å andra sidan är Allah alltid beredd att acceptera och förlåta varje tjänare som har gått vilse och sedan ångrar sig och kommer tillbaka till Honom. Följden av onda handlingar blir exakt rättvisa, medan compensationen för goda handlingar blir mycket större – fullständig tillfredsställelse och lycka.

⁶ Skaparen refererar, i vissa verser i Koranen, till sig själv i pluralform vilket betecknar makt, upphöjdhet och majestät.

Detta sista budskap, som uppenbarats av Allah till mänskligheten, genom Profeten Muhammad, är den sista och fullkomliga religionen med regler och lagar för mänskligheten. Precis som en ny reviderad lag ersätter och ogiltigförklarar det som fanns före den, ogiltigförklarar islam nu alla tidigare religioner på jorden. Islam klarlägger det som blivit fördunklat i tidigare skrifter och korregerar de avvikelser som tidigare smugit sig in i religionerna, både när det gäller trossatser och utövande. Koranens text har bevarats av Allah så att människorna inte längre ska ha en ursäkt för att avvika, och så att det alltid ska finnas människor som behåller den sanna religionen.

Den siste profeten som sändes av Skaparen till mänskligheten var ett exempel att följa och lyda. Profeten Muhammad formade sitt liv i enlighet med Koranens lära, som uppenbarades för honom av Allah. Sanna muslimer försöker följa detta ädla exempel. En hög moralisk standard är helt klart islams mål. Det är varje muslims plikt att lära sig och att praktisera allt som han kan om sin religion så att Allah blir nöjd med honom innan han kommer tillbaka till Allah.

Muslimer har två källor som hjälper dem att praktisera islam som sitt sätt att leva:

1. Den heliga skriften, Koranen, är de nedtecknade orden från Allah själv som dikterades ordagrant för profeten Muhammad i delar genom ängeln Gabriel under en period av 23 år mellan år 610 och 633 e Kr. Den memorerades och skrevs genast ner. Den är indelad i 114 kapitel, som kallas *suror*. Koranen är fortfarande autentisk i sin ursprungliga arabiska text ord för ord och bokstav för bokstav. Det språket används och förstås av miljontals människor i världen idag. Koranen är den slutliga uppenbarelsen från Allah till hela mänskligheten. Den innehåller Allahs

vägledning i läror och budord, som fortsätter att vara giltiga för alla tider och platser och som omfattar alla delar av mänskligt liv.

2. Profeten Muhammads exempel lever också kvar. Det finns en fullständig och autentisk nedteckning som visar hur han exemplifierade Allahs lära och budord, och i detalj utvecklade principerna som fanns fastlagda i Koranen – allt för att förmedla en säker vägledning för tolkning och tillämpning i alla senare tider och samhällen. Profetens lära (som kallas "*sunnah*" eller "*hadith*") baseras på Koranen. Det är viktigt att betona att Koranen varken skrevs ner eller författades av Muhammad. En sådan syn motsäger vad Koranen säger om sig själv och om Muhammad: att Profeten inte talar av sig själv utan bara överför uppenbarelsen som dikterades för honom av ängeln Gabriel (K 53:3-5). Att påstå att Koranen lånade av eller kopierades från tidigare uppenbarelsen är en anklagelse om profetisk plagiering. Det faktum att det finns likheter mellan Koranen och föregående skrifter beror helt enkelt på att den Gud som talade genom dessa tidigare profeter är densamme. Han är den ende och ojämförligt sanne Guden, Allah, som uppenbarade Koranen för Muhammad. Koranen är emellertid den sista uppenbarade heliga skriften, som ersätter föregående skrifter och det är den enda som fortfarande finns tillgänglig med uppenbarelsens exakta ord och språk.

Hur trovärdig är Koranen?

Vid sidan om religiös vägledning innehåller Koranen hundratals verser som talar om universum, dess komponenter och fenomen, så som jorden, solen, månen, stjärnorna, bergen, vinden, rinnande vatten, växter, djur, och de olika stegen i människans fosterutveckling. I Koranen kan man räkna till över 1000 verser som relaterar kosmiska fakta eller kosmiska fenomen. Vid tiden för dess uppenbarelse var den vetenskapliga kunskapen om

universum nästan obefintlig. Människor på den tiden kunde inte uttala sig närmare om verser som relaterar till universum eller dess fenomen annat än inom den tidens begränsningar. Nu vet vi emellertid mycket mer än tidigare om universums lagar. Det är därför man, när man tittar tillbaka på verser som relaterar till kosmos, människan och hennes omgivning, avslöjar ett av de mest tydliga miraklerna i Koranen, som uppenbarades för mer än 1400 år sedan. Den har befunnits innehålla många vetenskapliga fakta, trots att den uppenbarades under en tid när människor inte hade någon som helst kunskap om sådana fakta. Koranen har talat om dessa fakta på ett språk som är mer precist, korrekt, kort och koncist än vetenskapsmännens. Ingenting i Koranen motsäger något *etablerat* vetenskapligt faktum. Alla dessa fakta kan inte redogöras för i en kort artikel, som denna. Därför följer här fem exempel på verser, som ur en vetenskaplig synvinkel vittnar om Koranens mirakulösa natur, och på så sätt dess autenticitet och tillförlitlighet:

1- Universums skapelse har nyligen förklarats av astrofysiker med ett fenomen som populärt kallas "Big Bang". Det stöds av observerade och experimentella data insamlade av astronomer och astrofysiker under de senaste decennierna. Enligt "Big Bang"-teorin formades hela universum ur explosionen av en supertät massa, en oändligt liten och kompakt punkt som expanderade till en enhetlig massa som sedan separerades för att bilda galaxer. Dessa delades sedan för att forma stjärnor, planeter, solen, månen, etc. Koranen innehåller följande vers, som handlar om universums ursprung: "*Inser de inte, de som inte tror, att himlarna och jorden [en gång] utgjorde en enda, sammanhållen massa och [att] Vi skilde dem åt? Och [vet de inte] att Vi har låtit allt liv uppstå ur vatten? Kommer de då inte*

att tro?" (K 21:30) Hur kunde en skrift, som först uppträdde i Arabiens öknar för 1400 år sedan, innehålla en sådan djupgående vetenskaplig sanning?

2- År 1929 kom en Amerikansk astronom, Edwin Hubble, med bevis grundade på observationer för att alla galaxer avlägsnar sig från varandra. Detta innebär att universum expanderar. Universums expansion är numera ett etablerat vetenskapligt faktum. Så här säger Koranen om universums utformning: "*Vi har byggt världsalltet och gett det en fast struktur, och förvisso är det Vi som utvidgar det.*" (K 51:47) I sin bok, "A Brief History of Time" säger Stephen Hawking: "Upptäckten att universum expanderar är en av nittonhundratalets stora intellektuella revolutioner." Men Koranen nämnde den lång tid innan människan ens lärt sig att bygga ett teleskop!

3- Forskarna fastslår att innan universums galaxer bildades, existerade universums materia initialt i form av gasmateria. Det fanns stora gasmassor innan galaxer bildades. För att beskriva universums materia är ordet "rök" mer passande än gas. Följande Koranvers refererar till detta tillstånd hos universum: "*Och Han [Allah] vände sig mot världsalltet, som var rök...*" (K 41:11). Detta faktum är återigen i samstämmighet med "Big Bang"-teorin och var inte känt av mänskligheten under Profeten Muhammads tid. Vad kan då ha varit källan till denna kunskap?

4- Om järnets ursprung läser vi i Koranen: "*Och förvisso har vi sänt ned järnet, som har fruktansvärd styrka och som är människan till nytta...*" (K 57:25) Det har nyligen bevisats att allt järn, inte bara på vår planet, utan i hela solsystemet, kommer från yttre rymden. Detta beror på att den måttliga temperaturen på solen inte kan generera järn. Solen har en yttemperatur på 6000 grader Celsius och en kärntemperatur på runt 15 miljoner grader

Celsius. Det finns betydligt hetare stjärnor, som kallas novor eller supernovor, där temperaturen kan nå upp till hundratals biljoner grader Celsius, och det är i dessa stjärnor som järn formas. När andelen järn uppgår till en viss procent av stjärnans massa, exploderar den, och partiklarna färdas i rymden tills de fångas in av andra himlakroppars gravitationsfält. Det är så vårt solsystem har fått allt sitt järn, och det är ett etablerat faktum idag att allt järn i vårt solsystem inte genererades inom systemet, utan har kommit till det från yttre rymden.

5- Modern geologi har bevisat att berg inte bara är upphöjningar på ytan, utan att de sträcker sig 10-15 gånger så långt under som över marken. Den del som befinner sig under markens yta kallas bergens rötter. Bergens rötter var okända för forskarna fram till början av 1900-talet. Om vi tittar på en tälpinne finner vi att större delen av dess längd finns under jorden, medan en liten del sticker upp ovanför marken. Berg är utformade som tälpinnar och har en liknande funktion, nämligen att stabilisera kontinenterna. Koranen beskriver berg som pinnar eller pålar: "*Har Vi inte gjort jorden till en viloplats? Och [har Vi inte gjort] bergen som tälpålar?*" (K 78:6-7) Vi har också lärt oss att jordens yttre hårda lager genom förkastningar spruckit till plattor som flyter på smält magma. Med jordens rotation runt sin egen axel skulle dessa flytande plattor hela tiden ha förskjutits om det inte hade varit för bergens stabiliserande inflytande. Ingen jord skulle ha samlats, inget vatten skulle ha lagrats i jorden, ingen växt skulle ha grott, inget hus kunde ha byggts, och liv skulle vara omöjligt på vår planet. Detta har man precis börjat förstå inom plattetektoniken sedan senare delen av 60-talet. Ändå nämnde Koranen dessa vetenskapliga fakta för 1400 år sedan: "*Och Han har sänkt ned i jorden fast förankrade berg, så att den inte svajar*

under er fot." (K 16:15) Profeten Muhammad sa: "när Allah skapade jorden började den skaka och skälva, då fixerade Allah den med berg och den stabiliserades".

Man kan undra varför Koranen nämner sådana här ämnen, saker som ingen kände till vid tiden för uppenbarelsen eller ens flera århundraden senare. Men Allah visste i Sitt eviga allvetande, att det skulle komma en tid då människor skulle upptäcka dessa fakta och få ytterligare oförnekliga bevis för att Koranen inte var ett verk av Muhammad eller någon annan människa, utan gudomlig uppenbarelse från Skaparen av dessa fenomen. Allah gjorde Koranen till ett bestående mirakel som innehåller bevis som ska avslöjas gradvis i takt med att människor ökar sin kunskap om universum.

De främsta målen med mänskligt liv

I islam finns det tre huvudsakliga mål med mänskligt liv, vilka har satts upp av Allah:

1. Att dyrka Allah, den Upphöjde, som Han visade genom att säga: "*Jag har skapat djinnerna (de osynliga väsendena) och människorna enbart för att de skall [känna Mig och] dyrka Mig.*" (K 51:56)

Dyrkan består av allt som Allah tycker om och godkänner av ord och handlingar, så det innefattar alla aspekter av livet.

2. Att representera Allahs auktoritet på jorden (*khilafah*), som Han visade genom att säga: "*Förvisso skall Jag tillsätta en ställföreträdare på jorden.*" (K 2:30) Allahs auktoritet förverkligas genom etablerandet av sanning och rättvisa, och spridandet av allt som är gott och rätt, som Han sa till Profeten David: "*David! Vi har gett dig makt och myndighet (auktoritet) på jorden. Döm därför mellan människor med sanning och rättvisa och följ inte dina [egna] önsklningar [för eller emot en*

part], för det kommer att leda dig bort ifrån Allahs väg." (K 38:26)

3. Att befolka och utveckla jorden (*'imaratul-ardh*), som Allah sa: "*Han skapade er av jord och Han gav er i uppdrag att utveckla den.*" (K 11:61) Utveckling av jorden uppnås genom att plantera, bruka, bebygga och förbättra den och undvika att fördärva den och störa ordningen: "*Ordningen har störts och fördärv har visat sig på fasta land och i havet, allt verk av människohand.*" (K 30:41) "*Och stör inte ordningen och sprid inte sedefördärv på jorden, sedan allt där har ställts tillrätta.*" (K 7:85)

Alla dessa mål är sammankopplade, komplementära och oskiljaktiga. Utveckling av jorden är ett ansvar för ställföreträdaren och båda dessa är en aspekt av dyrkan av Allah.

Dyrkan i islam och det andliga livet

Dyrkan är central i islam. Allah fastslår i Koranen att Han skapade människan som Sin "*khalifah*", eller förvaltare, på jorden (K 2:30). Människlighetens grundläggande förtroende, vårt ansvar, är att tro på och dyrka Allah (Se K 51:56 ovan). Den obligatoriska dyrkan i islam innefattar fem områden, som det beskrivs av Profeten Muhammad: "Islam är byggt på fem pelare: *shahadah* (trosbekännelsen), införandet av *salah* (regelbunden bön), att betala *zakah* (obligatorisk betalning till behövande), *siyam* (fasta) under hela månaden ramadan, och *hajj* (pilgrimsfärd till Mecka) om man kan göra det." Det behöver inte sägas att byggnader inte består endast av pelare, snarare finns pelare för att hålla upp hela byggnader. De som reducerar islam till bara rituell dyrkan saknar förståelse för dess mångsidiga och totala natur och för det syfte som dessa handlingar av dyrkan är ämnade att tjäna genom att forma tillbedjarens karaktär. Islams

fem pelare är det minsta som krävs i dyrkan, medan vilken tillåten handling som helst som utförs med den medvetna avsikten att behaga Allah faktiskt är dyrkan av Honom. Rekommenderade handlingar, som ger belöning, är utan gräns, ner till de minsta detaljer som att möta människor med ett leende eller att ta bort skadliga ting från vägen. Sådana handlingar påbjöds de troende av Profeten Muhammed. Praktiskt taget alla ens handlingar kan, med rätt avsikt, bli handlingar av dyrkan. Vi ska nu kort diskutera var och en av dessa pelare.

Shahadah (Trosbekännelsen)

Shahadah (Trosbekännelsen) är islams viktigaste pelare. Det enkla påståendet: "Jag vittnar om att det inte finns någon gudom [värd att tillbes] förutom Allah, och jag vittnar om att Muhammad är Allahs sändebud" är lösenordet in till islam. Att yttra det med uppriktighet är allt som krävs av en person för att bli muslim.

Begreppet "ingen gudom förutom Allah" är alltid levande i muslimens hjärta. Han erkänner att Allah ensam är Skaparen, att Han ensam är Givaren och Upprätthållaren, att Han är den sanna Verkligheten, källan till alla ting – både nyttiga och skadliga. Detta kräver att Han blir dyrkad och lydd.

Islam betonar Guds enhet (*tawhid*) i motsats till treenighetsbegreppet i kristendomen och flera gudar i andra religioner. Allah är urkällan till alla händelser och handlingar. Han är helt överlägsen och olik allting Han har skapat. Han är inte på något sätt en del av sin skapelse, och den är inte heller en del av Honom. Även om Allah har uppenbarat en del av sina egenskaper för oss, är de därför inte som dem vi finner hos människan. Ingen kan föreställa sig Allah för Han är helt och hållet över och bortom sin skapelse. Denna lära att Allah,

Skaparen, är unik finns bara i islam. Innebörden av att Han på så sätt är unik är att Han ensam rättmätigt kan dyrkas. Dessutom har ingen annan skapelse eller människa rätt att medla mellan människan och Allah. Istället är muslimens relation till Honom direkt och personlig.

"Ingen gudom förutom Allah" inkluderar frågan om makt. Rätten att styra människan tillhör Den som skapade henne. När man leds till Allahs sanna väg förlorar alla andra livsvägar sin plats i ens hjärta och ersätts av en önskan att behaga Honom ensam i väntan på domen och full kompensation i nästa liv.

Tron på Allahs sändebud innebär att acceptera Profeten Muhammad som det sista sändebudet från Honom. Medan tidigare sändebud sändes till folk i olika tider för att vägleda och reformera dem, sändes "Profeternas Sigill", Muhammad, med den slutliga uppenbarelsen (d v s Koranen) till hela mänskligheten som vägledning för mänskligheten fram till Domedagen.

Profeten Muhammad är Allahs talesman genom Hans uppdrag. Muhammads uppdrag var inte bara att framföra det budskap som Allah uppenbarade, utan också att förklara det och omsätta det i handling som ett exempel att följas av mänskligheten. Således är Koranen och autentisk *Sunnah* (dokumenterad i verifierad hadith-litteratur) de två huvudkällorna för islamisk *shari'ah* (lag). Sunnah avser Profeten Muhammads ord, handlingar och bekräftelser (samtycken) i frågor gällande innebörden i och utövandet av islam. Den är baserad på uppenbarelse från Allah.

I Koranen har Allah gjort lydnad av Profeten obligatorisk för de troende. Profeten Muhammads läror, d v s hans uttalanden och traditioner, återgivna och nedskrivna av dem som faktiskt var vittnen till eller hörde dem, har noggrant undersökts med avseende på tillförlitligheten hos dem som vidarebefordrat dem.

Bara de som man vet har en helt tillförlitlig och felfri berättarkedja accepteras.

Att acceptera Profeten Muhammad som det slutliga sändebudet från Allah för att fullborda Hans religion på jorden eliminerar tron på något som helst anspråk på profetskap efter honom. Således tillbakavisar en muslim helt och hållet alla falska profeters anspråk. Koranen slår fast: "*Muhammad är inte fader till någon av era män. Han är Allahs Sändebud och Profeternas Sigill (d v s den siste). Allah har kunskap om allt.*" (K 33:40)

Salah (regelbunden bön)

Salah är den arabiska termen för bön, och syftar på det speciella sätt på vilket muslimer utför den genom att stå, buga och falla ner på knä. Ingen annan form av dyrkan kan jämföras med salah, för den är religionens grund. Salah sätter muslimer i kontinuerlig kommunikation med sin Skapare, samtidigt som den ger dem en konstant påminnelse om deras högre moraliska och andliga uppdrag i livet. Salah (bön) praktiserades i någon form av de tidigare profeterna och deras efterföljare som en oundgänglig del av Allahs religion. Islam, som är sista stadiet, fullbordandet och bekräftelsen på monoteistisk religion, betraktar det regelbundna utförandet av bön som absolut nödvändigt, och att förneka det gör att man går ut ur islam.

Obligatoriska böner utförs fem gånger om dagen: i gryningen, vid middagstid, mitt på eftermiddagen, vid solnedgången och när natten faller, och de är en direkt länk mellan tillbedjaren och Allah. Bönen kan utföras på vilken ren plats som helst (hemma, i moskén, i en park, på arbetet, etc) individuellt eller i grupp. Var och en av de fem böner tar bara några minuter att utföra. Det finns ingen hierarkisk auktoritet eller prästerskap i islam, så böner i grupp leds av en person som är lärd i Koranen. Dessa

böner, oavsett om de utförs i grupp eller individuellt, innehåller verser från Koranen och reciteras på arabiska, uppenbarelsens språk. Personlig åkallan kan emellertid utföras på ens eget språk. Islams böner har en speciell form och ett speciellt innehåll, där både kropp och själ är involverade i harmoni; varje bön är praktiskt taget en speciell stund med Allah. Bön, både obligatorisk och frivillig, är en enorm andlig skatt att ösa ur. Den inger frid, renhet och lugn, och ingjuter en kontinuerlig medvetenhet om och känsla av närhet till Allah. Den reducerar märkbart livets jäkt och stress till dess rätta rimliga proportioner. Genom att de är utspridda på fem perioder om dagen, med början i gryningen, hjälper bönerna tillbedjarna att upprätthålla en terapeutisk nivå av välbefinnande och de ger praktiskt taget inget utrymme i deras medvetande för skadliga tankar och handlingar.

Zakah (obligatorisk betalning/allmoseskatt)

En av islams viktigaste principer är att allting tillhör Allah och att rikedom därför innehas av människor som ett förtroende. Att använda pengar till välgörenhet är mycket lovvärt och muslimer uppmuntras att ge så mycket de kan. Men *zakah*, Islams tredje pelare, skiljer sig eftersom den är obligatorisk, inte frivillig, och den ges som ett uträknat belopp. Varje muslim räknar ut sin egen *zakah* individuellt. I de flesta fall innebär det att man varje år betalar 2,5% av det kapital man har utöver sina basala behov. Samma procentsats betalas årligen av dem som äger varor till försäljning. En summa *zakah* ges också av dem som äger boskap och skördar jordbruksprodukter i viss mängd, eller utvinner värdefulla material ur gruvor eller råvaror ur marken. *Zakah* är den fattiges rätt från den rikes förmögenhet och utgör det obrytbara bandet mellan medlemmar i samhället. Ordet *zakah* står för rening och växt, det vill säga att man renar sina tillgångar

genom att ge de behövande deras rättmätiga del av dem. När muslimer ger *zakah*, som är påbjuden av Allah, har de en genuin känsla att det är en investering och inte en förlust.

Siyam (Att fasta månaden ramadan)

Månaden *ramadan* (som kan vara 29 eller 30 dagar) är en del av det islamiska månåret, som är elva dagar kortare än solåret, vilket gör att ramadan växlar mellan årstiderna. Det är en nåd som gör att muslimer varken på norra eller södra halvklotet alltid måste fasta långa eller korta dagar eller i varmare eller kallare väder. Från gryning till solnedgång varje dag i ramadan avstår muslimer från mat, dryck (även vatten), rökning och sexuellt umgänge i lydnad inför Allahs befallning. Under fastan ska man inte visa ilska eller annat dåligt uppförande. De som är sjuka, resande, äldre, gravida eller ammande mödrar (om det finns någon risk för deras eller barnets hälsa) är tillåtna att bryta fastan och ta igen samma antal dagar senare. Om de är fysiskt oförmögna att ta igen fastan måste de ge mat till en behövande person för varje dag de missade, om de har ekonomisk möjlighet. När muslimerna kämpar mot vanan att gå in i sina dagliga rutiner och uthärdar hunger och törst, utgör ramadan en förstklassig träning i självkontroll och viljestyrka. Fastan tränar muslimer i att praktisera lydnad inför Allah, tålamod i svåra tider och medkänsla med och ansvar gentemot de fattiga. Som en form av tillbedjan blir fastan en mycket berikande erfarenhet när man sätter sina materiella behov åt sidan och vårdar de andliga. Detta gör det möjligt för den medvetna muslimen att fördjupa sin relation till Allah. Månaden är en period av andlig förnyelse och vitalisering, som att ladda batterierna för resten av året. Intensifierad tillbedjan, välgörenhet och studerande av Koranen är utmärkande för den här månaden.

Hajj (pilgrimsfärd till Mecka)

Islam relaterar djupt till Profeten Ibrahims (Abrahams) monoteistiska uppdrag. Dess femte pelare (*hajj*) är en formell åminnelse av Profeten Ibrahims lydnad till Allah. Ibrahim beordrades av Allah att bygga *Ka'bah* (det första huset på jorden för tillbedjan av Allah) med hjälp av sin förste son, Profeten Isma'el, på platsen för Mecka för över fyra tusen år sedan, och att kalla de troende att besöka eller utföra pilgrimsfärd till Ka'bah som dyrkan. Ka'bah är den medelpunkt som alla muslimer vänder sig mot under sin salah (bön) till Allah. Efterföljare till Profeten Ibrahim, och andra profeter, utförde pilgrimsfärden till Mecka många år före Profeten Muhammads tid (Muhammad är en ättling till Ibrahim genom Isma'el). Den årliga pilgrimsfärden till Mecka är en plikt en gång i livet endast för dem som har fysiska och ekonomiska möjligheter att genomföra den. Icke desto mindre åker omkring två miljoner människor varje år till Mecka från jordens alla hörn för att be i den heliga moskén och för att stå tillsammans på samma dag på berget 'Arafah (nära Mecka) och söka Allahs förlåtelse i det som ofta liknas vid en föräning av Domedagen.

Pilgrimer har på sig speciella kläder – enkla dräkter som skalar bort klass- och kulturskillnader – så att alla står lika inför Allah. De blandas i fullt syskonskap och ser förbi och överskrider alla skillnader i hudfärg, språk, ras, etnisk tillhörighet, utbildningsnivå etc. Under hajj är mänsklighetens godhet och den rena tron, att mänskligheten är *en* familj som tillber *en* Gud, uppenbar.

Vad är shari'ah?

Den islamiska shari'ah är ett gudomligt föreskrivet lagsystem vars primära mål är mänsklighetens bästa. Dess principer är

avsedda att skydda människor från ondska och leda dem till det som är bäst i alla aspekter av livet. Dessutom är det bästa till för alla – rika och fattiga, styrande och underordnade, män och kvinnor, muslimer och ickemuslimer. De sistnämnda behåller sin rätt att tillbe och att sköta sina personliga och sin familjs angelägenheter enligt sina egna normer.

Dess etablerade "konstanter" (principer) är härledda ur Korantexten och Profeten Muhammads lära, och de har bekräftats av eniga muslimska lärda både i teorin och i praktiken. Dessa principer är alla överens om, medan skillnader i "variabler" (d v s *fiqh*, juridiska tolkningar) är accepterade, och faktum är att de ger den flexibilitet som är nödvändig för att systemet ska anpassa sig till ändrade omständigheter.

Förutom att definiera metoder för islamisk tillbedjan, ger shari'ah allmänna principer för tänkande och undervisning baserat på sådana moraliska värden som rättvisa, generositet, kyskhet⁷, ärlighet, barmhärtighet och respekt för mänskligheten i allmänhet. Den ger riktlinjer för sociala och politiska frågor – valet av styrande, samråd inom regeringen, opposition mot orättvisor, försvar av sanning och rätt, individuella och kollektiva plikter, respekt och tolerans för andras ståndpunkter och uppmuntrandet av öppna och ärliga diskussioner.

Det är sant att systemet innehåller ett fåtal stränga straff för vissa typer av brottslingar, men i praktiken har brottsligheten alltid varit drastiskt reducerad i samhällen som tillämpar shari'ah, och detta är det verkliga syftet med dess lagstiftning. Brott och

⁷ I islam är alla frestelser till och allt sexuellt umgänge förbjudet mellan två personer som inte är gifta med varandra.

straff kan inte behandlas som separata frågor. När shari'ah betraktas i sin helhet finner man inledningsvis att alla åtgärder vidtagits för att föreskriva det som är lagligt och stänga alla vägar som leder till det som är olagligt. Dessutom kan inte straff tillämpas om det inte ställts utom allt tvivel att brottet begåtts både medvetet och avsiktligt. Ett ytterligare krav på att kunna presentera fyra pålitliga vittnen (som har sett själva handlingen) i fall av äktenskapsbrott och otukt gör en fällande dom högst osannolik. I ljuset av de många restriktionerna kan en fast besluten lagbrytare, som en gång dömts i en domstol, med rätta göras till ett exempel som ytterligare avskräcker andra. Således är systemet inte bara rättvist, utan också mest barmhärtigt mot samhället som helhet.

Huvudprinciper och värderingar i islam

Islamiska principer är en samling oföränderliga konstanter, baserade på shari'ah, som styr samhället. De förändras inte med tid eller rum. Dessa konstanter är begränsade till antal, men deras kvalitet är oerhört viktig eftersom det är de som förenar och kännetecknar det muslimska samfundet i hela världen (*ummah*) och gör det möjligt för det att fortleva medan det bevarar sin grundläggande struktur och karakteristika.

De oföränderliga principerna uttrycks av de slutgiltiga texterna i Koranen och de autentiska profetiska berättelserna. Dessa är de islamlärda helt och hållet överens om både i teorin och i praktiken. Till exempel baseras det ideologiska systemet, liksom undervisnings- och lagsystemet, på de islamiska doktrinerna monoteism, profetskap och kompensation i livet efter detta. De baseras på det faktum att dyrkan, som bön, fasta, allmosor, vallfärd och åkallan, riktas till Gud ensam. De baseras också på etablerandet av moraliska värden som rättvisa, generositet,

kyskhet, uppriktighet, ärlighet, barmhärtighet, godhet och alla gudfruktiga och mänskliga dygder. De baseras även på respekt för mänsklig värdighet och mänsklig natur, försvaret av mänskliga rättigheter för de förtryckta oavsett nationalitet, hudfärg, språk eller tro. Det muslimska samfundet är ansvarigt för att mana till allt som är gott, för att påbjuda det som är rätt och förbjuda det som är fel i hela världen. Det är motståndare till ateism och omoral, förtryck och tyranni. Det muslimska samfundet förenas av samma tro, inriktning i livet, böneriktning och religiösa källor.

De oföränderliga islamiska principerna innefattar:

- Hänvisning av alla frågor till Koranen och profetens lära med skyldighet att avgöra enligt vad Gud har uppenbarat. Att förverkliga rättvisa bland människor, att fullgöra förtroenden, att välja styrande med folkets samtycke, att genomföra samråd i regeringen, att ge kloka råd, att lyda auktoriteter i det som är rätt men inte i det som innebär olydnad gentemot Skaparen, att bekämpa varje tyrann på jorden och fördöma dem som följer honom, och kämpa mot orättvisor och förtryck var det än finns.

- Att undervisa ungdomar till att bli seriösa, hederliga, rakryggade och kyska, och att undervisa hela samhället om betydelsen av sanning, rättrådighet och goda gärningar. Dessutom att främja sanning och tålmod, och att lära ut att plikter måste uppfyllas innan rättigheter kan krävas.

- Att sprida kunskap och bekämpa okunskap, analfabetism och bakåttävande. Att utveckla ett systematiskt och disciplinerat tänkesätt som är baserat på observerande, tankearbete och välgrundade bevis och står i motsats till stagnation, blind imitation, vidskeplighet och lögn.

- Att sprida tolerans gentemot alla som har en annan åsikt, att vägra tvång i religionen, att hålla dörren öppen för diskussion med andra, att uppmuntra broderskap och jämställdhet bland människor och inbjuda till en människovänlig värld där det finns samarbete för rättträdighet och där den mäktige inte kränker den svage och inga människor heller ges företräde framför andra.

- Att mänskligt liv, kroppslig och mental hälsa, anseende, egendom, familj, säkerhet, privatliv och religiös, civil och politisk frihet skyddas.

- Rätten till laglig inkomst, tillväxt av kapital och laglig användning av pengar. Att öka produktionen, reglera konsumtionen, säkerställa rättvis handel och fördelning. Förbud mot ocker och ränta⁸, spel och annan otillåten inkomst.

- Att tillåta det som Allah har tillåtit och förbjuda det som Han har förbjudit. Att eliminera allt som är förbjudet från samhället, speciellt det som är stora synder som mord, äktenskapsbrott, otukt, användandet av berusningsmedel och droger, och pornografi. Att olagligt konsumera den sårbares (t ex föräldralösa) egendom, att förvärva rikedom genom olagliga metoder (t ex att handla med otjänliga varor), och i allmänhet alla typer av stora synder och förtryck.

Dessa är bland de viktigaste oföränderliga värdena där det inte finns någon oenighet. Skillnader i uppfattning finns endast när det gäller "variabler". Tyvärr finns det i vår tid människor som vill ändra konstanter till variabler och fakta till sannolikheter för att ta ifrån det muslimska samfundet (*ummah*) dess referensskällor.

⁸ Medan islam förbjuder ränta tillåts flera olika former av finansiering och investering som alternativ.

Mänskliga rättigheter i islam

En av shari'ahs funktioner är att skydda minoriteters rättigheter och ställning. Historien ger många exempel på muslimsk tolerans gentemot andra trosuppfattningar. Ett exempel är när kalifen 'Omar gick in i Jerusalem år 634. Då garanterades frihet i tillbedjan för alla religiösa samfund i staden – inklusive judarna, trots att de tidigare, under kristet styre, inte varit tillåtna att bo i Jerusalem. Före inkquisitionen levde judar och kristna framgångsrikt i Spanien i åtta sekler under muslimskt styre. De äldsta kyrkorna, synagogorna och hindutemplen i världen finns fortfarande kvar eftersom muslimerna bevarat dem. Koranen fastslår: *"Allah förbjuder er inte att visa godhet mot dem som inte bekämpar er på grund av [er] religion och inte driver er ut ur era hem, och [Han förbjuder er inte] att bemöta dem med rättvisa och opartiskhet – Allah älskar de rättvisa."* (K 60:8)

Allah är mänsklighetens och universums absolute och ende härskare, den Barmhärtige, vars barmhärtighet omfattar alla varelser. Då Han givit varje person mänsklig värdighet och heder, följer att alla människor är väsentligen desamma och att ingen påtaglig och faktisk skillnad borde göras mellan dem på grund av ytliga skillnader som nationalitet, hudfärg eller ras. Varje människa är alltså besläktad med alla andra. I en sådan atmosfär står det islamiska vittnesbördet om Guds enhet dominerande och centralt, och det medför ovillkorligen begreppet mänsklighetens enhet och syskonskap.

Islam har fastlagt vissa universella och fundamentala rättigheter för mänskligheten som helhet, vilka ska observeras och respekteras under alla omständigheter - oavsett om en person är bosatt i en islamisk stat eller inte, och oavsett om han befinner sig i fred eller krig. Koranen befäller tydligt: *"O ni som tror! Stå*

fasta på Allahs sida som vittnen för rätt och rättvisa och låt inte ett folks hat förmå er att avvika från rättvisans väg. Var rättvisa – det ligger närmare gudsfruktan." (K 5:8)

Mänskligt blod är heligt i alla lägen och kan inte spillas utan lagligt berättigande: "*Om någon dödar en människa, som inte själv har dödat någon eller försökt störa ordningen på jorden och sprida sedefördärv, skall det anses som om han hade dödat hela människosläktet. Och om någon räddar ett människoliv, skall det anses som om han hade räddat hela människosläktet.*" (K 5:32) Även under krig är det inte tillåtet att förtrycka kvinnor, barn, de gamla, de sjuka eller de sårade. Kvinnors heder ska respekteras under alla omständigheter. Den hungrige måste få mat, den nakna kläder, och den sårade eller sjuke medicinsk behandling, oavsett vem han är. Alla invånares liv och egendom anses heliga, oavsett om personen är muslim eller inte.

Dessutom är rasism obegriplig för muslimer, för Koranen talar i mycket klara termer om mänsklig jämlikhet: "*O Människor! Vi har skapat er av en man och en kvinna, och Vi har samlat er i folk och stammar, för att ni ska lära känna varandra. Förvisso, inför Allah är den bäste av er den vars gudsfruktan är djupast. Allah vet allt, är underrättad om allt.*" (K 49:13)

Vad betyder jihad?

Islam förbjuder tvång i accepterandet av religionen (K 2:256), och förbjuder också angrepp: "*Samarbeta för att befrämja rättfärdighet och fromhet, och slut er inte samman för att befrämja synd och angrepp.*" (K 5:2) Emellertid tillåter islam strid i självförsvar, mot ockupation och förtryck, och för deras skull som blivit fördrivna med våld från sina hem: "*Kämpa för Allahs sak mot dem som för krig mot er, men var inte de första som går till angrepp, Allah älskar sannerligen inte angripare.*"

(K 2:190) Det ofta missförstådda begreppet *jihad* betyder bokstavligen "kamp" och inte "heligt krig". Jihad, som ett islamiskt begrepp, kan finnas på ett personligt plan, en inre kamp emot ondska inom en själv; en kamp för anständighet och godhet på det sociala planet; eller en kamp på slagfältet när det är nödvändigt.

Kvinnans ställning och rättigheter

Kanske ett av de mest missförstådda begreppen när det gäller islam idag är det om kvinnans ställning och roll. Många seder i den muslimska världen idag är endast traditioner och har ingenting med islam att göra. Faktum är att islam förde med sig revolutionerande förändringar för kvinnors rättigheter. För första gången förklarades kvinnans själ uttryckligen i en helig bok vara jämställd med mannens (K 4:1). Belöningar och plikter tilldelas dem båda lika (K 3:195).

Islam gav kvinnor fullständigt ekonomiskt oberoende före och efter giftermålet. De har ingen skyldighet att dela familjens utgifter; mannen bär det fulla ansvaret, oavsett hur rik hans fru må vara. Den muslimska kvinnan har rätt till en specificerad gåva från sin man vid giftermålet. Hon kan bestämma dess värde och hon kan använda den som hon vill.

Islamisk *shari'ah* gav kvinnan rätten att välja sin man och att ta initiativ till skilsmässa. Muslimska flickor har rätt till utbildning, och det är en plikt för dem som uppfostrar dem att ge dem möjlighet till utbildning.

I islam är både män och kvinnor berättigade till en specificerad andel av sina avlidna föräldrars eller nära släktingars kvarlåtenskap (K 4:7), medan tills för inte länge sedan hela arvet gick till äldste sonen i vissa västländer. Båda könen har rätt till jämlikhet inför lagen och inför domstolar. Rättvisa är könlös (K

5:38, 24:2, 5:45). Kvinnor har egen rättskapacitet i ekonomiska och andra frågor (däremot fick inte kvinnor i Europa rätt till självständigt ägande förrän under senare delen av 1800-talet och på 1900-talet).

Den generella regeln i socialt och politiskt liv är att män och kvinnor deltar i och samarbetar om offentliga angelägenheter (K 9:71). Det finns historiska bevis för att muslimska kvinnor deltagit i val av styrande (en rättighet som västerländska kvinnor uppnådde först nyligen), i offentliga frågor, i lagstiftning, i ledande positioner, som lärda och i undervisning, och till och med på slagfältet. I islam har kvinnor till och med rätt att direkt ifrågasätta sitt statsöverhuvud, vilket är tydligt i historien.

Människor i Väst har under senare år blivit som besatta av den muslimska kvinnans kläder. Principerna för passande klädsel och uppförande för män och kvinnor baseras på Koranen (24:30-31, 33:59, 33:32) och *Sunnah*, och det finns gudomlig visdom bakom dem. De är varken restriktioner påtvingade av män eller samhället. Muslimska kvinnor ska täcka hela kroppen utom ansiktet och händerna (enligt vissa lärda kan de även visa fötterna) när de ber de fem dagliga böerna (salah), även om de är ensamma hemma. Det är också en plikt för dem att klä sig så när de är ute bland folk, utifrån kärlek till Gud och lydnad inför Guds påbud. Det är en del av deras utövande av religionen och varken en symbol eller ett politiskt ställningstagande. Genom att klä sig på det sättet tvingar en kvinna också andra att bedöma henne utifrån hennes intellekt, integritet och personlighet, med andra ord utifrån henne själv, och hon värderas inte längre bara efter sitt utseende. Muslimska kvinnor är inte de enda som klär sig så – t ex kristna nunnor gör det. Det finns också klädregler för män, även om männen inte behöver täcka lika mycket av

kroppen. Västerländsk kultur lär att om saker och ting ska vara rättvisa mellan könen måste de vara identiska. Även om män och kvinnor är lika inför Allahs ögon erkänner islam att de är fysiskt, biologiskt och emotionellt olika, därför är vissa aspekter av livet, inklusive klädseln, olika för var och en.

För 1400 år sedan gav islam kvinnan rättigheter som hon berövats i andra religioner och som kvinnor i Väst genom en lång kamp först nyligen börjat uppnå.

Ansvar och frälsning

Koranen lär oss att den mänskliga rasen har givits en medfödd ren natur som kallas "*fitrah*". Kännedom om Allah och medfödd andlighet är inneboende i den mänskliga naturen, men andligheten kan förleda oss om den inte leds i rätt riktning. Att förlita sig enbart på en mänsklig känsla av "anden som vägleder" är farligt. Många grupper och sekter hävdar att de är ledda av Gud eller genom inspiration, ändå har dessa grupper olika, till och med motsägande, trosuppfattningar. Vi finner att människor beter sig på motstridiga sätt och ändå hävdar att de gör Guds vilja. "Jag känner", säger de, "att den helige anden leder och styr mig." Emellertid har människor begåvats med ett intellekt som är till för att användas, inte för att läggas på hyllan. En trovärdig uppenbarelsekälla är absolut nödvändig. Koranen avvisar starkt ståndpunkter som baseras på myter, illusioner, okunskap, blind imitation av andra, gissningar, fördomar, infall och världsliga önsknigar. Allah bekräftar att de flesta människorna på jorden har gått vilse genom okunskap, förmodanden och antaganden: "*Om du vill göra flertalet av jordens invånare till viljes, kommer de att leda dig bort från Allahs väg. De går bara efter [lösa] antaganden och förvrängningar.*" (K 6:116)

Muslimen ser inte mänsklig existens här på jorden som ett straff för att ha ätit från det förbjudna trädet. Den händelsen ses som en erfarenhetsmässig lärdom för Adam och Eva innan de kom till den här jorden. Koranen lär att även före skapelsen av den första människan var det Allahs plan att upprätta mänskligt liv och civilisation på jorden (K 2:30). Således ser inte muslimen människan som helt igenom ond, inte heller som helt igenom god, utan snarare som en ansvarig varelse.

Hur kan vi människor, ur det islamiska perspektivet, övervinna synd? Koranen lär att det här livet är en prövning och att jordelivet är temporärt (K 67:2). Muslimen tror på uppståndelse, ansvar och Domedagen. Han vet att det finns belöning och straff, att det finns liv efter detta och att belöning eller straff inte nödvändigtvis väntar till Domedagen, utan börjar direkt efter begravningen.

Att begära perfektion för att få frälsning är inte realistiskt. Det skulle vara att begära det omöjliga och är därför orättvist. Islam lär en person att vara ödmjuk och att inse att han inte kan uppnå frälsning genom sin egen rättrådighet. Den ofullkomliga människans försoning med Allah är beroende av tre saker: Allahs nåd och barmhärtighet, goda handlingar och rätt tro. Rätt tro och goda handlingar är förutsättningar för Allahs förlåtelse och för att vi ska kunna resa oss över våra vanliga tillkortakommanden.

Hur kan synd tas bort? Koranen ger receptet: *"Den som begår en dålig handling eller [på annat sätt] syndar mot sig själv och som därefter ber Allah förlåta honom, skall finna att Allah är förlåtande, barmhärtig."* (K 4:110) *"De goda handlingarna driver bort de dåliga."* (K 11:114) *"Men Jag är förvisso den ständigt förlåtande mot den som ångrar sig, antar tron och lever ett rättskaffens liv och sedan fortsätter att följa vägledningen."*

(K 20:82) Islam lär ånger: att stoppa onda vägar, att känna sig ledsen för det man gjort, och att bestämma sig för att följa Allahs väg så mycket som det är mänskligt möjligt. Det är inte nödvändigt att en människa ska offras för att tvätta bort synder, det räcker med uppriktig ånger. Koranen gör det klart: *"Min nåd och Min barmhärtighet når överallt."* (K 7:156) En annan vers lyder: *"Säg [Muhammad] till Mina tjänare: 'Om ni har gjort orätt mot er själva genom att överträda [Mina bud], misströsta då inte om Allahs nåd. Allah förlåter alla synder. Han är den som ständigt förlåter, Den som ständigt visar barmhärtighet!'"* (K 39:53)

Innebörd för den som inte är muslim

Allah (Gud) gör det till en plikt för muslimer att förmedla Hans budskap i dess slutliga form, Koranen, till hela mänskligheten. Vi talar inte här om konvertering, bara upplysning. Att omvända sig till islam, alla profeters religion, är faktiskt inte att vända ryggen till föregående profeter. Det medför inte att man ändrar sin grundläggande andliga natur. I Koranen är ren mänsklig natur "muslimsk" natur, som känner sin Herre och önskar underkasta sig Honom. Koranen fastslår: *"Tvång skall inte förekomma i [accepterandet av] religionen. Vad som är rätt handlande är nu klart skilt från fel och synd."* (K 2:256)

Hur blir någon muslim?

För att bli muslim behöver en person helt enkelt säga *shahada* (Trosbekännelsen) med uppriktig övertygelse: *"Ash-hado al-la ilaha illa-Allah wa ash-hado anna Muhammadan rasolo-Allah"*. Det betyder: "Jag vittnar om att det inte finns någon gudom [värd att dyrkas] förutom Allah, och jag vittnar om att Muhammed är Allahs sändebud."

Högtider

Muslimerna firar två högtider varje år. De infaller 10 eller 11 dagar tidigare varje år eftersom islam följer månkalendern. Den första, *Eid al-Fitr* (högtiden som markerar slutet på fastemånaden Ramadan), börjar med gemensam bön tidigt på morgonen. Män, kvinnor och barn uppmanas alla att delta. Den dagen brukar vuxna och barn ha på sig nya kläder eller sina bästa kläder. Man besöker föräldrar och släktingar och ger barnen presenter eller pengar. Det finns en almosa, som föreskrivs i slutet av Ramadan före morgonbönen på Eid al-Fitr, för att göra det möjligt för de fattiga att glädja sig åt högtiden utan att behöva arbeta eller söka efter mat den dagen. Denna kallas Zakat al-Fitr och uppgår till två kg baslivsmedel eller dess värde i pengar. Det betyder att nästan alla muslimer omfattas av denna plikt, och visdomen bakom det är att alla muslimer, även de med små tillgångar, blir vana att dela med sig till andra och känner äran i att ge istället för att alltid ta emot. Den andra högtiden, *Eid al-Adha* (offerhögtiden), firas under tiden för hajj (den årliga pilgrimsfärden till Mecka) och börjar också med gemensam bön tidigt på morgonen. Det är starkt rekommenderat, för dem som har råd, att offra ett lamm eller en get för varje hushåll. Vanligtvis konsumeras ungefär en tredjedel av köttet av hushållet. Resten av köttet delas ut bland de fattiga och sänds som gåva till släktingar. Många föredrar att ge bort allt till de fattiga. Man kan även skicka pengar för ett offerdjur till en hjälporganisation som slaktar lamm i olika länder och delar ut köttet till fattiga muslimer.

För mer information om islam besök:

1- www.islaminfo.se	3- www.elnaggarzr.com/en
2- www.islamguiden.com	4- www.sultan.org (på eng)

Vid sidan om religiös vägledning innehåller Koranen hundratals verser som talar om universum, dess komponenter och fenomen, så som jorden, solen, månen, stjärnorna, bergen, vinden, rinnande vatten, växter, djur, och de olika stegen i människans fosterutveckling. I Koranen kan man räkna till över 1000 verser som relaterar kosmiska fakta eller kosmiska fenomen. Vid tiden för dess uppenbarelse var den vetenskapliga kunskapen om universum nästan obefintlig...